

Kas paėmė mano sūrį?

Nuostabus būdas įveikti pokyčius
darbe ir gyvenime

Tai nuostabus ir nepaprastai įdomus alegorinis pasakojimas apie keturis veikėjus, gyvenančius „Labirinte“ ir ieškančius „Sūrio“, kuris maitina juos bei suteikia laimę.

Tai du peliukai, vardu Šniukšt ir Greitai, bei du maži žmogučiai Ai ir Oi, savo dydžiu tolygūs pelėms, o elgesiu ir mąstymu labai primenantys žmones.

„Sūris“ simbolizuoja visa, ko siekiate gyvenime: gerą darbą, meilę, pinigus, turtus, sveikatą ar dvasinę ramybę.

O „Labirintas“, kuriame jo ieškote, - tai įstaiga, kurioje dirbate, šeima ar visuomenė, kurioje gyvenate.

Pasakojime veikėjai susiduria su netikėtomis permainomis. Galų gale vienas iš jų sėkmingai įveikia visai kliūtis ir ant labirinto sienų užrašo tai, ką išmoko.

„Užrašai ant sienų“ padės jums išmokti be streso ir įtampos priimti gyveninio pokyčius bei sėkmingai su jais susidoroti.

Šis pasakojimas tinka bet kurio amžiaus žmonėms, Perskaitysite per valandą, bet poveikį jausite visą gyvenimą.

Spencer Johnson, M. D.

**Kas paēmē
mano sūri?**

Spencer Johnson, M. D.

Kas paėmė mano sūri?

Arba kaip priimti pokyčius
darbe ir gyvenime

UDK 159-9
Sp21

Versta iš leidinio
Who Moved My Chees?
by Spencer Johnson

*Net ir geriausi planai ir brėžiniai
suklaidina peles bei žmones,*

*Robertas Burnsas
1759-1796*

*Gyvenimas nėra tiesus ir paprastas koridorius,
kuriuo mes nekliudomi laisvai keliaujame,
bet labirintas, kuriame dažnai pasiklystame
ir kartas nuo karto papuolame į aklavietes.*

*Vis dėlto jei tikime,
būtinai mums atsivers durys,
ko gero, net ir tos, apie kurias nė nesvajojome,
bet mums pačios tinkamiausios.*

A. J. Croninas

Kas paėmė mano sūri?

*Šiuolaikine klasika tapusi knyga yra vertinama ir
plačiai naudojama įžymių įmonių,
valstybinių ir karinių organizacijų, ligoninių,
bažnyčių ir mokyklų, tokių kaip*

- Amway • Apple Computers • At&T
 - Bauer • Citibank
- Federal Health Care Financing Agency
 - General Motors • Glaxo
 - Hawlet-Packard • Hilton • IBM
- Kodak • Mercedes Benz • Nations Bank
 - Nestle • Ohio State University
 - Pepsi • Procter & Gamble • Shell
 - South West Airlines • Texaco
 - Time Warner • US Army
 - Navy & Airforce • Whirpool
 - Xerox • 911 Operators

veikloje.

Turinys

Filosofijos mokslų daktaro Kennetho Blanchardo
pasakojimas apie pasakojimą • 9

SUSITIKIMAS Čikaga • 17

PASAKOJIMAS „Kas paėmė mano sūrį?“ • 21

Keturi veikėjai

Sūrio radimas

Sūris dingio!

Peliukai Šniukšt ir Greitai

Maži žmogučiai Ai ir Oi

Atgal į labirintą

Baimės įveikimas

Malonūs nuotyčiai

Sūrio ieškojimas

Užrašas ant sienos

Naujo Sūrio ragavimas

Pokyčiai teikia džiaugsmą

APTARIMAS Šiek tiek vėliau tą pačią dieną • 81

Apie autorių • 102

MŪSŲ VISŲ SUDĖTINĖS DALYS

Paprastoji ir sudėtingoji

Keturi šio pasakojimo veikėjai, peliukai Šniukšt ir Greitai bei maži žmogučiai Ai ir Oi, simbolizuoja žmogaus, nepriklausomai nuo jo amžiaus, lyties, rasės ar tautybės, paprastą ir sudėtingą puses.

Kartais mes elgiamės kaip

Šniukšt.

kuris staigiai užuodžia pokyčius, kartais kaip

Greitai,

kuris veikia nedelsdamas, kartais kaip

Ai,

kuris neigia pokyčius ir nenori jų matyti, nes mano, kad jie nieko gero neatneš, o kartais kaip

Oi,

kuris laikui bėgant pamato pokyčių naudą ir išmoksta prie jų prisitaikyti.

Nesvarbu, kuris is šių veikėjų bebūtume, mes visi turime kažką bendra: mums reikia nepasiklysti labirinte ir sėkmingai prisitaikyti prie pokyčių.

**Filosofijos mokslų daktaro
Kennetho Blanchardo
pasakojimas apie pasakojimą**

Su didžiuliu malonumu papasakosiu jums apie apsakymą „Kas paėmė mano sūrį?“ Pagaliai: Ši knyga parašyta, išleista, ją gali perskaityti ir mėgautis kiekvienas, kas tik panorės.

Apie tai aš svajojau jau seniai, nuo tos minutės, kai išgirdau Spencerio Johnsono pasakojimą apie „Sūrį“ prieš keletą metų, dar prieš mums kartu parašant „Vadybinkas per minutę“. Jau tada mane sužavėjo tas pasakojimas ir supratau, koks naudingas jis bus man gyvenime.

Tai pasakojimas apie pokyčius, vykstančius labirinte, kuriame keturi veikėjai ieško „Sūrio“. Sūris simbolizuoja viską, ko mes trokštame gyvenime: gerą darbą, gerus santykius, pinigus, patogesnius namus, laisvę, sveikatą, pripažinimą, dvasinę ramybę ar netgi tokius paprastus dalykus, kaip sugebėjimą žaisti tenisą ar golfą.

„Labirintas“ - tai vieta, kurioje mes ieškome norimų dalykų. Tai gali būti ir įmonė, kurioje dirbate, šeimą ar visuomenę, kurioje gyvenate, ar santykiai su aplinkiniais.

Pasakojimą, kurį jūs tuoj perskaitysite, aš pasakoju skaitydamas paskaitas įvairiose pasaulio šalyse ir dažnai girdžiu teigiamus atsiliepimus iš žmonių, girdėjusių jį. Norit tikėkit, norit ne, bet žmonės teigia, kad ši trumputė istorija padėjo jiems išgelbėti jų karjerą, šeimą ir netgi gyvenimus!

Čia pateiksiu jums vieną iš daugelio konkrečių pavyzdžių, kuris yra susijęs su įžymiuoju NBC televizijos laidų vedėju Charlie Jonesu. Jis teigia, kad pasakojimas „Kas paėmė mano sūrį?“ jam išgelbėjo karjerą. Žinoma, jo atvejis yra unikalus, bet principai, padėję Šiam žmogui, gali būti naudingi ir kitiems.

O buvo štai kaip: Charlie, ruošdamas reportažus apie lengvąją atletiką praėjusių Olimpinių žaidynių metu, dirbo daug ir sunkiai. Todėl jis buvo labai nustebeš, kai sužinojo, kad kitos olimpiados metu jo rubrika buvo atiduota kitam žurnalistui,

o jam buvo paskirta komentuoti plaukimą ir šuolius į vandenį.

Charlie Jonesas gerai neišmanė šių sporto šakų, todėl pasijuto astumtas ir nusivylęs. Charlie manė, kad su juo pasielgta nesąžiningai. Jo pyktis pradėjo prasivežti netgi jo veikloje. Ir štai tada Charlie išgirdo pasakojimą apie „Sūri“, kuris visiškai pakeitė jo požiūrį. Žurnalistas sakė, kad paprasčiausiai pasijuokė iš savęs ir kitaip priėmė aplinkui vykstančius dalykus. Charlie suprato, kad jo viršininkas paprasčiausiai perkėlė jo „Sūri“ į kita vietą. Tai supratęs Charlie išmoko prisitaikyti prie pasikeitimų gyvenime. Jis geriau susipažino su jam pasiūlytomis sporto šakomis, be to, besimokydamas naujų dalykų, minėtas reporteris smarkiai atjaunėjo. Praėjo visiškai nedaug laiko ir viršininkas pastebėjo naują Charlie požiūrį bei energiją ir skyrė jam naujas įdomias užduotis. Charlie sulaukė netgi didesnio pripažinimo negu anksčiau ir buvo apdovanotas Profesionalaus futbolo įžymybių salėje, o jo vardas įamžintas Komentatorių alėjoje.

Tai tik viena iš daugelio tikrų istorijų, kurias man teko išgirsti apie šio pasakojimo įtaką žmonių gyvenimui, tiek asmeniniam, tiek profesiniam.

Aš taip tvirtai tikiu šio pasakojimo galia, kad netgi išdalijau kiekvienam dirbančiam mūsų įstaigoje leidimui paruoštus egzempliorius (daugiau negu 200). Kodėl aš tai padariau?

Todėl, kad kaip ir kiekviena įmonė, kuri nori sėkmingai dirbti ateityje ir atlaikyti rinkos konkurenciją, „The Ken Blanchard Companies“ turi pastoviai keistis. Mūsų „Sūris“ nuolatos perkeliamas į kitą vietą. Jeigu praeityje mes tik ieškojome atsidavusių ir ištikimų įmonei darbuotojų, dabar norime, kad jie būtų „lankstūs“ ir netaptų įsigaliojusių taisyklių vergais, t. y. galėtų lengvai prisitaikyti prie nuolatinių pokyčių. Be to, nuolatinis buvimas besikeičiančioje srovėje, nešančioje pokyčius ir darbe, ir gyvenime, gali suteikti žmogui nemažai streso, jeigu jis nėra pasiruošęs jo priimti. Pasakojimo apie „Sūrį“ nauda šiuo atveju neabejotina.

Kai tik aš papasakodavau žmonėms šią istoriją, o po to jie patys imdavo ją skaityti, būdavo akivaizdu,

kaip atsikrato savyje glūdinčios blogos energijos. Vienas po kito įmonės darbuotojai ėjo padėkoti man už knygą ir pasakojo, kaip ji padėjo jiems pastebėti vykstančius pokyčius ir kitaip priimti juos. Patikėkit, šį trumputį alegorinį pasakojimą jūs perskaitysite per valandą, bet jo įtaką jausite visą gyvenimą.

Šioje knygoje rasite tris skyrius. Pirmajame skyriuje „Susitikimas“ buvę klases draugai kalbasi apie savo pastangas priimti permainas gyvenime ir prisitaikyti prie jų. Antrasis skyrius „Kas paėmė mano sūrį?“ yra šios knygos pagrindinė dalis. Joje parodoma, kaip dvi pelytės ir du žmogučiai elgiasi susidūrę su permainomis, kurių jie nesitikėjo. Autorius vaizdžiai aprašo, kad pelės pokyčius priima daug paprasčiau, o žmogus viską komplikuoja. Tai nereiškia, kad pelės yra pranašesnės už žmogų. Mes visi puikiai žinome, kad žmonės yra protingesni (bent jau už peles). Šie keturi pasakojimo veikėjai simbolizuoja skirtingas mūsų dalis - paprastą ir sudėtingą - ir jūs akivaizdžiai pamatysite, kad pokyčių metu geriau veikti paprastai, nes taip žymiai veiksmingiau.

Trečiojoje dalyje „Aptarimas“ draugai aptaria pasakojimą, dalijasi išpūdžiais ir mintimis, kaip panaudos naujai išgirstus dalykus tolesniame gyvenime. Dalis skaitytojų neskaito „Aptarimo“ ir interpretuoja pasakojimą savaip, kiti - su malonumu perskaito paskutiniąją dalį, nes ji padeda geriau suprasti ir pritaikyti tą, ką perskaitė, savo gyvenime.

Bet kokių atveju tikiuosi, kad perskaitę „Kas paėmė mano sūrį? Arba kaip priimti pokyčius gyvenime ir darbe“ jūs surasite ir sužinosite kažką nauja ir naudinga, kas padės pasiekti sėkmės, trokštamų dalykų ir jūsų svajonių įgyvendinimo, kad ir kokios nepasiekiamos jos jums atrodytų.

Tikiu, kad jums patiks tai, ką perskaitysite, ir linkiu kuo geriausios kloties. Atsiminkite: skubėkite paskui savąjį „Sūrį“!

*Kenas Blanchardas,
San Diego, Kalifornija, 1998 m.*

Kas
paēmē
mano
sūri?

SUSITIKIMAS

Čikaga

Vieną saulėtą sekmadienio popietę Čikagoje keletas gerų buvusios klasės draugų susiliko papiegti. Vakare prieš tai jie visi dalyvavo klasės susitikime, kur ir susitarė susitikti kitą dieną, kad daugiau pasipasakotų apie vienas kito gyvenimą ir šiaip pasišnekučiuotų. Po sočių skanių pietų, paplepėję apie šį bei tą, visi išitraukė į labai įdomią diskusiją.

Kalbą užvedė Angelą, kuri buvo populiariausia mergaitė klasėje, sakydama;

- Gyvenimas, pasirodo, visiškai ne toks, kaip jį išivaizdavau būdama mokyklos suolo. Daug kas pasikeitė.

- Taip, iš tiesų pasikeitė, - pritarė jai Nathanas. Visi žinojo, kad Nathanas išitraukė į šeimos verslą, kuris gana ilgai egzistavo, kad net tapo

neatsiejama tos aplinkos dalimi. Todėl visi draugai šiek tiek nustebo išgirdę tokią Nathano repliką. Jis tęsė toliau:

- Ar pastebėjote, kad žmonės visiškai nenori nieko keisti, nors gyvenimas ir keičiasi?

- Aš manau, kad mes kovojame su pokyčiais, nes paprasčiausiai jų bijome, - pareiškė savo nuomonę Carlosas.

- Carlosai, tu juk buvai futbolo komandos kapitonas. Niekada nemaniau, kad iš tavo lūpų išgirsiu ką nors apie baimę, - nustebo Jessica.

Buvę klasės draugai smagiai nusijuokė, suprastę, kad nors visi ir pasuko skirtingais gyvenimo keliais, - kas dirbo namuose, kas vadovavo įmonei, - tačiau juos visus siejo panašūs jausmai.

Visi stengėsi susitvarkyti su netikėtais paskutiniu metu juos užklupusiais pokyčiais. Ir visi pripažino, kad jiems nelabai gerai sekėsi ir nebuvo labai lengva.

Michaelis pripažino, kad naujovės baugino jį. Kada atėjo laikas jų įmonėje kažką keisti, jie tiesiog pasimetė ir nežinojo, ką ir kaip daryti.

— Mes buvome visiškai pasimetę ir vos neprąžudėme įmonės, - tęsė Michaelis, - ir tai tęsėsi tol, kol neišgirdau trumputės linksmos istorijos, kuri viską pakeitė.

- Kaip tai? - susidomėjo Nathanas.

- Tas pasakojimas pakeitė mano požiūrį į permainas: dabar aš suprantu, kad kiekvieno praradimo dėka išsigyjame kažką naujo. Būtent tas pasakojimas pamokė mane, kaip tai padaryti. Po to viskas pasisuko į gera — ir darbe, ir asmeniniame gyvenime. Iš pradžių mane erzino to apsakymo paprastumas, nes jis priminė man kažką, kas jau buvo girdėta mokykloje. Po to supratau, kad pyktu ant savęs, nes nesugebu išvelgti akivaizdžių dalykų ir permainų metu elgiuosi ne taip, kaip reikia. Papasakojau tą istoriją bendradarbiams ir mūsų reikalai žymiai pagerėjo, nes išmokome prisitaikyti prie pokyčių. Be to, šis pasakojimas kaip ir man, taip ir kitiems, padėjo netgi asmeniniame gyvenime. Beje, buvo ir tokių, kuriems ši istorija nieko nedavė. Jie arba tai jau žinojo ir taip gyveno, arba paprasčiausiai manė viską žiną ir nenorėjo

išmukti nieko naujo. Vienas iš mano viršininkų teigė, kad pasakojimas buvo jo laiko švaistymas, kiti tiesiog šaipėsi iš jo sakydami, kad atpažįsta jame vieną iš veikėjų - tą, kuris taip ir neišmoko nieko naujo ir visiškai nepasikeitė.

- Kas tai per pasakojimas? - susidomėjo Angela.

- Jis vadinasi „Kas paėmė mano sūrį?“

Visi nusijuokė.

- Manau, kad man jis jau patinka, - susidomėjęs pasakė Carlosas, - ar papasakosi? Gal mes irgi galėsime kažką išmukti?

- Žinoma, - sutiko Michaelis, - juolab, kad jis visiškai neilgas. Ir jis pradėjo:

PASAKOJIMAS

„Kas paėmė mano sūrį?“

Seniai, labai seniai tolimoje šalyje gyveno keturi maži veikėjai, kurie nuolat lakstė po labirintą ir ieškojo sūrio, kuriuo maitinosi ir kuris teikė jiems visapusišką laimę.

Du iš jų buvo peliukai, vardu Šniukšt ir Greitai, o kiti du - maži žmogučiai, kurie savo dydžiu prilygo peliukams, bet išvaizda ir elgesiu buvo labai panašūs į šiandienos žmones. Jų vardai buvo Ai ir Oi.

Visi keturi buvo tokie mažučiuikai, kad nelabai paprasta buvo įžiūrėti, ką jie veikė ištisas dienas. Bet pasižiūrėję iš arčiau galėjote pamatyti daugybę neapsakomai įdomių dalykų.

Visą dieną du peliukai ir du žmogučiai praleisdavo labirinte ieškodami mėgstamo ypatingos rūšies sūrio.

Peliukai Šniukšt ir Greitai, kurie turėjo nesudėtingas visiems graužikams būdingas smegenis,

bet labai tobulai išlavintus instinktus, ieškojo kieto kvepiančio sūrio, tokio, kokį visos pelytės mėgsta pagrauzti.

Du žmogučiai, Ai ir Oi, savo smegenų, prikimštų visokių įsitikinimų ir jausmų, dėka ieškojo visiškai kitokio sūrio - Sūrio, rašomo didžiąja raide S - tokio, kuris, jų nuomone, atneš jiems laimę ir sėkmę.

Būdami labai skirtingi, peliukai ir žmogučiai turėjo nemažai ir bendro: kiekvieną rytą, vos tik išaušus, jie apsiaudavo savo sportinius batelius, užsi- vilkdavo sportinius kostiumus, palikdavo namus ir išbėgdavo į labirintą ieškoti savo mėgstamo sūrio.

Labirintas buvo tikras koridorių ir kambarių raizginys, kuriame bet kas galėjo pasiklysti, bet perpratę painią koridorių sistemą peliukai ir žmogučiai galėjo surasti jame paslėptą savo laimę - sūrį.

Peliukai Šniukšt ir Greitai, kaip jau minėjau, turėjo nesudėtingas pelių smegenėles, todėl ieškodami sūrio pasikliaudavo paprasčiausiu, nors ir nelabai efektyviu, bandymo ir klaidų metodu. Jie nubėgdavo vienu koridoriumi ir, jei jis būdavo

tuščias, pasukdavo į kitą. Jie greitai ir lengvai išimindavo tuščiuosius koridorius ir pasileisdavo į naujas vietas.

Šniukšt iš pradžių savo maža nosyte užuosdavo sūrį, o Greitai nieko nelaukdamas nuskuosdavo ta kryptimi. Dažnai jie pasiklysdavo, pasukdavo ne ten, kur reikia, atsitrenkdavo į sienas, bet galų gale pasiekdavo tikslą ir surasdavo savo sūrį.

Du žmogučiai, Ai ir Oi, kaip ir peliukai, taip pat naudojami savo sugebėjimu mokytis iš praeities. Tačiau jie labiau pasikliaudavo savo sudėtingu protu ir ieškojo tobulesnių būdų.

Ai ir Oi vadovavosi sudėtingesniu, jausmų bei įsitikinimų prikimštu protu ir gyveno įvairesnį, nors ir sudėtingesnį gyvenimą. Taigi ir sūrio ieškojimo būdai buvo tobulesni. Jie mokėjo mąstyti, naudotis praeities patirtimi, nors žmogūčių sugebėjimus neretai menkino jų požiūriai ir įsitikinimai.

Nepaisant visų sunkumų, visi keturi sugebėdavo rasti tai, ko ieškojo. Kiekvienas iš jų viename iš koridorių, esančiame Sūrio Sandėlyje S, rado savo mėgstamą Sūrį.

Kita rytą peliukai bei žmogučiai ir vėl apsvilkdavo savo sportinius kostiumus, apsiaudavo sportbačius ir išsiruodavo į Sūrio Sandėlį S. Netrukus kiekvienas iš jų turėjo savąjį maršrutą.

Šniukšt ir Greitai ir toliau keldavosi anksti ryte ir pasileisdavo į labirintą visada tuo pačiu keliu.

Atvykę į vietą peliukai nusiaudavo savo sportbačius ir užsikabindavo juos su batraiščiais ant kaklo, kad reikalui esant greitai galėtų apsiauti, ir atsiduodavo savo mėgstamiausiam užsiėmimui — sūrio skanavimui.

Ai ir Oi iš pradžių irgi bėgdavo kuo greičiau pasimėgauti skaniais sūrio trupinėliais, laukiančiais jų Sūrio Sandėlyje S.

Bet po truputį ta pati rutina žmogučiams praėjo įkyrėti.

Ai ir Oi kiekvieną rytą keldavosi vis vėliau ir vėliau, išsirengdavo į kelionę vis lėčiau ir lėčiau ir eidavo neskubėdami link Sūrio Sandėlio S. Galų gale juk jie dabar žinojo, kur buvo Sūris ir kaip ten patekti.

Jie neturėjo nė menkiausio supratimo, iš kur atsirado Sūris ir kas jį ten padėjo. Žmogučiai manė, kad jis visada ten ir bus.

Atvykę į Sūrio Sandėlį Ai ir Oi patogiai įsitaisydavo ir jausdavosi ten kaip namuose. Jie nusiudavo sportinius batelius, pasikabindavo nertinius ir apsiudavo patogiomis šlepetėmis. Dabar radę Sūrį jie po truputį pradėjo priprasti prie patogaus, be rūpesčių gyvenimo.

- Tiesiog nuostabu, sūrio mums pakaks visam likusiam gyvenimui, - su džiaugsmu tarė Ai. Žmogučiai buvo laimingi ir patenkinti, nes manė, kad jiems nebegresia jokie pavojai. Netrukus Ai ir Oi Sūrio Sandėlyje S rastą Sūrį pradėjo laikyti savo nuosavybe. Sūrio ten buvo tiek daug, kad žmogučiai nusprendė perkelti savo buveines arčiau Sandėlio, ir dabar jau visas jų gyvenimas vyko čia.

Norėdami pagražinti savo naujuosius namus, Ai ir Oi netgi papuošė sienas linksmiais piešiniais, vaizduojančiais Sūrį, ir iškalė ant jų užrašus. Vienas iš jų skelbė:

Sūris atneša
laimę!

Kartais Ai ir Oi net pasikviesdavo draugus pasižiūrėti į išpūdingą Sūrio kalną Sandėlyje S.

- Puikus Sūris, ar ne? - su pasididžiavimu klausdavo jie.

Kartais mažieji žmogučiai netgi pavaišindavo draugus, kartais - ne.

- Juk mes užsitarnavome šį Sūrį, mums teko nemažai paprakaituoti, kol jį suradome, - aiškino vienas kitam Ai ir Oi ir su pasimėgavimu išidėdavo dar vieną gabalėlį į burną.

Po to Ai dažniausiai užmigdavo.

Vakare prisikimšę pilvus žmogučiai bindzindavo namo, o kitą rytą be menkiausių dvejonių vėl eidavo prisivalgyti Sūrio.

Tai tęsėsi gana ilgai. Ai ir Oi pasitikėjimas netrūkų virto pasipūtimu. Greitai jie taip atsipalaidavo, kad nei nebematė, kas vyksta aplinkui.

O Šniukšt ir Greitai kaip ir anksčiau gyveno po senovei: keldavosi anksti ryte, uostinėdavo, šniukštinėdavo ir lakstydavo labirinto koridoriais, tikrindami vietovę, ar kas nors nepasikeitė. Po to atsėsdavo ir grauždavo savo kietąjį Sūrį.

Ir štai vieną rytą jie atėjo į Sandelį it pamatė, kad Sūrio nebėra.

Jie visiškai nenustebo. Šniukšt ir Greitai jau kurį laiką pastebėjo, kad Sūrio atsargos kiekvieną dieną vis mažėjo ir mažėjo, todėl buvo pasiruošę neišvengiamam ir instinktyviai Žinojo, ką daryti.

Peliukai pasižiūrėjo vienas į kitą, nusikabino savo batelius nuo kaklo, kur buvo patogiai juos pasikabinę, apsiavė ir užsirišo batraiščius.

Jie nepradėjo analizuoti susidariusios padėties. Be to, jų mažose galvelėse nebuvo vietos kažkokioms sudėtingoms pažiūroms ar įsitikinimams.

Peliukams tiek problema, tiek jos sprendimas atrodė labai paprasti. Situacija Sūrio Sandėlyje S pasikeitė, taigi Šniukšt ir Greitai irgi nusprendė keistis.

Abu peliukai vėl išlindo į labirintą. Tada Šniukšt, pakėlęs savo nosytę, pakraipė ją ir pauostinėjo, linktelėjo galva Greitai ir šis galvotrūkčiais nuskuodė labirintu, palikdamas iš paskos besivejantį Šniukšt.

Tą pačią dieną, tik žymiai vėliau Ai ir Oi atėjo į Sūrio Sandėlių S. Kadangi jie visiškai nematė, kas vyko aplinkui, jie atvyko ten tvirtai įsitikinę, kad Sūris kaip ir anksčiau lauks jų ten.

Jie buvo visiškai nepasiruošę permainoms.

- Ka! Nėra Sūrio? - suriko Ai. Jis ir toliau šaukė, tarsi jo rėkimas padėtų susigrąžinti Sūrį, - Nėra Sūrio? Nėra Sūrio: Kaip tai nėra Sūrio?

- Kas paėmė mano sūrį? - staugė Ai.

Galų gale jis įrėmė rankas sau į šonus ir net paraudės iš pykčio nesavu balsu užkriokė:

- Tai nesąžininga!

Oi tik linkčiojo galvą vis dar negalėdamas patikėti tuo, kas įvyko. Jis, kaip ir jo draugas Ai, tvirtai tikėjosi rasiąs Sūrį Sandėlyje S. Oi stovėjo lyg stabo ištiktas ir netikėjo savo akimis. Jis tiesiog nebuvo tam pasiruošęs.

Ai Šaukė kažką, bet Oi nenorėjo jo girdėti. Jis nenorėjo pripažinti to, kas įvyko, nenorėjo pažvelgti nelaimei į akis, taigi jis paprasčiausiai nusprendė atsiritoti nuo visko.

Žmogučių elgesys buvo nelabai gražus ir naudos davė nedaug, bet juos buvo galima suprasti.

Juk rasti Sūrį nebuvo taip paprasta, o ir pats Sūris žmogučiams buvo daugiau nei duona kasdienė. Sūris reiškė žymiai daugiau nei maistas. Sūris buvo jų laimė, tai, be ko, jų nuomone, gyvenimas atrodė neįmanomas. Kiekvienas iš jų turėjo savąjį Sūrio supratimą- Vienam Sūris reiškė materialius daiktus, kitam - gerą sveikatą ir dvasinę ramybę.

Ai manė, kad Sūris jam suteikia saugumo ir ramybės jausmą, tvirtą įsitikinimą, kad vieną gražią dieną jis ves ir turės puikią šeimą, gyvens jaukiame namelyje, kur nors „Rokiškio“ gatvėje.

Oi įsivaizdavo Sūrį kaip Didįjį Sūrį, teikiančią galimybę vadovauti kitiems ir gyventi ištaigingame name ant Kamemberto kalno.

Kadangi jiems abiems Sūris labai daug ką reiškė, žmogučiai ilgai svarstė, ką toliau daryti. Nieko geriau, kaip lakstyti po tuščią Sandelį S ir ieškoti dingusio Sūrio, jie sugalvoti nesugebėjo.

Tuo metu Šniukši ir Greitai judėjo pirmyn, o Ai ir Oi vis aimanavo bei dejavo.

Jie burnojo ir piktinosi neteisybe, lyg perkūnas ii giedro dangaus užgriuvusia juos. Oi iš tiesų nusivylė. Kas bus, jei Sūrio ir rytoj nebus? Juk jis visą ateitį jau buvo susiplanavęs, o be Sūrio ji tiesiog neįmanoma.

Žmogučiai vis dar negalėjo patikėti tuo, kas įvyko. Kaip tai galėjo įvykti? Niekas jų neperspėjo. Tikra neteisybė. To neturi būti. Viskas turi būti visiškai kitaip.

Ai ir Oi grįžo namo tą vakarą alkani ir praradę bet kokią viki. Oi ant sienos parašė:

Kuo svarbesnis
tau sūris,
tuo labiau
jo nori.

Kitą rytą Ai ir Oi sugrižo į Sūrio sandėlį S, kažkodėl vis dar tikėdamiesi rasti ten savo Sūrį.

Deja, niekas nepasikeitė. Sūrio ten nebebuvo. Žmogučiai nežinojo, ką daryti. Ai ir Oi tiesiog stovėjo sandėlyje nejudėdami lyg dvi akmeninės statulos.

Oi užmerkė akis stipriai, kaip tik galėjo, ir pirštas bandė užsikimšti ausis. Jis nenorėjo nieko nei girdėti, nei matyti, jis tik norėjo nuo visko atsiritoti. Oi nenorėjo pripažinti, kad Sūrio atsargos mažėjo po truputį, jis manė, kad Sūrį kažkas netikėtai paėmė.

Ai vis mąstė ir mąstė apie susidariusią padėtį, tikėdamasis, kad jo smegenys, turinčios sudėtingą įsitikinimų ir pažiūrų sandarą, ką nors jam patars.

- Kodėl jie taip pasielgė su manimi? - sušuko jis, - kas čia, po galais, dedasi?

Oi pagaliau atmerkė akis, apsidairė ir paklausė:

- Tarp kitko, kur Šniukšt ir Greitai? Manai jie žino ką nors tokio, ko mes nežinome?

- Ką jie gali žinoti? - su panieka atsakė Ai, - jie viso labo tik pelės. Jie paprasčiausiu būdu reaguoja

į aplinką. Mes esame žmogučiai. Mes daug gudresni ir protingesni už peles. Mes galime rasti išeitį.

- Žinau, kad esame protingesni, - sutiko Oi, - bet šiuo metu neatrodo, kad iš to gudrumo turėtume daug naudos. Viskas keičiasi, Ai. Galbūt ir mums vertėtų pasikeisti ir pradėti elgtis kažkaip kitaip, kažką daryti.

- Daryti ką? Kodėl mes turėtume keistis? - nesutiko Ai, - mes žmogučiai. Mes ypatingi. To neturi atsitikti mums. O jei jau tai įvyko, mes turėtume gauti kažkokį atlygį už tai.

- Kodėl turėtume gauti atlygį? - nesuprato Oi.

- Todėl, kad jis mums priklauso, - Ai bandė įtikinti draugą.

- Priklauso kas? - negalėjo suprasti Oi.

- Priklauso mūsų Sūris.

- Kodėl?

- Todėl, kad tai įvyko ne dėl mūsų kaltės, - aiškino Ai, - ir mes turime gauti kompensaciją.

- O gal laikas būtų liautis svarsčius ir pabandyti paieškoti naujo Sūrio, - pasiūlė Oi.

- Na jau ne, - nesutiko Ai, - pirmiausiai turiu išsiaiškinti čia viską iki galo.

Kol Ai ir Oi sprendė ką daryti, Šniukšt ir Greitai buvo toli pažengę. Jie vis toliau ir giliau judėjo labirintu, pakeliui užsukdami ir apžiūrėdami kiekvieną pasitaikiusį Sūrio Sandėlį.

Jie negalvojo apie nieką kitą, išskyrus naujo Sūrio paieškas.

Ilgai jie neužtiko nieko naujo, kol pagaliau pateko į dar nematyta ir nebūtą labirinto dalį: Sūrio Sandėlį N.

Peliukai net sucypė iš džiaugsmo. Jie rado tai, ko ieškojo: didžiules Sūrio atsargas.

Jie negalėjo patikėti savo akimis: dar niekada nebuvo matę tokios begales Sūrio.

Tuo pat metu Ai ir Oi vis dar buvo ankstesniame Sūrio Sandėlyje S ir aptarinėjo susidariusią padėtį. Dabar juos jau iš tiesų slėgė Sūrio neturėjimas. Alkani ir pikti jie pradėjo kaltinti vienas kitą dėl nelaimės.

Kartas nuo karto Oi prisimindavo draugus peliukus Šniukšt bei Greitai ir pamąstydavo, ar jiems

pavyko rasti sūrį. Neabejojo, kad jiems nelengva, nes labirinto keliai buvo ne rožėmis kloti. Tačiau žinojo, kad sunkumai ilgai netruks.

Kartais Oi savo vaizduotėje net matė Šniukšt ir Greitai jau besimėgaujantį šviežiu, naujai surastu Sūriu. Jis net pagalvodavo, kad būtų ir jam neblogai išlįsti į labirintą ir pasileisti į rizikingą Sūrio paieškos kelionę. Oi net pajuto Naujo Švietėlio Sūrio skonį.

Kuo aiškiau Oi regėjo save beragaujantį Naują Sūrį, tuo labiau jis troško išvykti iš Sūrio Saldelio S.

- Eime! - praradęs kantrybę, nelaukta sušuko Oi.

- Ne, — pasipriešino Ai, - man čia patinka. Čia patogiu. Tą aš žinau tikrai. Be to, ten labai pavojinga.

—Visiškai ne, - paprieštaravo Oi, - mes ne kartą esame ten buvę ir galime tai dar kartą padaryti.

- Aš tam per senas, - ramiai tarė Ai, - be to, manęs nebedomina nuotyčiai, aš nenoriu pasiklysti ir apsijuokti. O tu?

Po tokių draugo žodžių Oi vėl apėmė abejonės ir baimė, o jo ryžtas surasti Naują Sūrį visiškai išblėso.

Taigi kiekvieną dieną žmogučiai darė tą, ką darė: eidavo į Sūrio Sandėlį S, aišku, nerasdavo ten jokie Sūrio, nusivylę ir pikti partependavo namo. Ir taip diena is dienos. Jų gyvenimas nesikeitė.

Žmogučiai bandė neigti susidariusią padėtį. Tačiau Ai ir Oi vis sunkiau užmigdavo, jų jėgos vis seko ir jie darėsi vis piktesni ir piktesni.

Namai jau nebebuvo ta maloni vieta, kur galima buvo pailsėti ir atgauti prarastas jėgas. Naktimis jie sapnuodavo košmarus apie Naujo Sūrio radimą.

Kiekvieną rytą Ai ir Oi ėjo į Sūrio Sandėlį S ir laukė ten.

- Žinai, jei mes labiau pasistengsime, tai pamatysime, kad nieko baisaus neįvyko. Sūris, ko gero, kažkur visiškai žalia. Gal jį paprasčiausiai paslėpė kur nors anapus sienos, - ramino save it bičiulį Ai.

Kitą dieną Ai ir Oi atsinešė įrankius. Ai laikė kalta, o Oi plaktuku bandė iškalti skylę Sandėlio sienoje. Iškalę skylę, jie iškišo galvas, bet jokio Sūrio ten nebuvo.

Mažieji žmogučiai nusivylė, bet vis dar tikėjo, kad taip jiems pavyks išspręsti problemą. Taigi kitą dieną jie pradėjo darbą anksčiau, dirbo ilgiau ir atkakliau. Deja, vietoj Sūrio sienoje žiojėjo didžiulė skylė.

Oi pradėjo suprasti skirtumą tarp beprasmiškos veiklos ir veiklos, duodančios vaisius.

- Galbūt mums reikia tik sėdėti ir laukti, - pasiūlė Ai, - juk anksčiau ar vėliau jie turės padėti sūrį atgal į vietą.

Oi labai norėjo tuo tikėti. Kiekvieną dieną jis eidavo namo pailsėti ir kitą rytą kartu su Ai nenoriai grįždavo į Sūrio Sandėlį S. Bet Sūris taip ir neatsirado.

Dabar badas ir nervinė įtampa visiškai išsekino žmogučius. Oi pavargo nuo laukimo. Jis pradėjo suprasti, kad kuo ilgiau jie sėdės sudėję rankas, tuo mažiau liks galimybių rasti Sūrį.

Oi suprato, kad jie buvo beprarandą laiko nuovoką.

Galiausiai vieną dieną Oi pradėjo juoktis iš savęs:

- Oi, Oi. cik pažiūrėk į save. Tu nieko naujo nedarai ir stebiesi, kodėl reikalai negerėja. Jei nebūtų taip skaudu, būtų juokinga.

Mintis vėl išbėgti į labirintą visiškai neviliojo Oi, nes jis žinojo, kad pasiklys, be to, neturėjo nė menkiausio supratimo, kur būtų galima ieškoti Sūrio. Bet Oi negalėjo nesijuokti iš savo kvailumo, supratęs ir pamatęs, į ką jį pavertė baimė.

Jis paklausė Ai, kur jie padėjo savo sportbačius. Žmogučiai ilgai negalėjo jų rasti, nes kai rado daugybę Sūrio Sandėlyje S, jie savo sportinę aprangą kažkur paslėpė, manydami, kad viso to jiems niekada neprireiks.

Stebėdamas, kaip jo draugas ruošėsi žygiui, Ai paklausė:

- Tu juk nesiruoši vėl bėgti į labirintą, ar ne? Kodėl tu nenori palaukti čia kartu su manimi, kol sugražins mūsų Sūrį?

- Todėl, kad to paprasčiausiai nebus, - atsakė Oi, - anksčiau aš net nenorėjau to suprasti, bet dabar tvirtai žinau, kad niekada čia nesulauksime savojo Sūrio. Tai buvo Vakarykštis Sūris, o dabar laikas ieškoti Naujo Sūrio.

Tačiau Ai nenorėjo nusileisti:

- O jeigu ten, labirinte, nebėra jokio Sūrio? O jei ir yra, kas bus, jei tu jo nerasi?

- Nežinau, - aiškino draugui Oi. Jis ir pats ne kartą uždavinėjo sau tuos klausimus ir dabar pajuto, kaip baimė ir abejonės grįžta. Tada paklausė savęs: „Kur daugiau galimybių rasti Sūrį - čia ar labirinte?“ Mintyse bandė įsivaizduoti save vėl laimingą ir su šypsena veide lakstantį labirintu.

Nors toks paveikslas ir nustebino jį, tačiau labai maloniai nuteikė. Oi vėl regėjo save pasiklydusį labirinte, bet dabar žmogutis labiau tikėjo savimi bei savo jėgomis, ir pagaliau aiškiai pamatė save jau radusį Sūrį bei visus kitus nuostabius dalykus, ateisiančius su Sūriu. Jis sukauptė visą savyje likusią drašą.

Pasistengė įtempti savo vaizduote ir mintyse nupiešė kiek tik įmanoma tikresnį reginį su labai tikroviškomis smulkmenomis: jis randa ir skanauja Naują Sūrį...

Oi regėjo save valgantį šveicarišką sūrį su didelėmis skylutėmis, po to ryškiai geltoną Cheddar, po to amerikietiškus Sūrius ir itališką mozzarella ir nuostabiai minkštą prancūzišką Camembertą, ir...

Staiga jis išgirdo Ai jam kažką sakant, kas pažadino Oi iš svajonių, ir jis suprato vis tebeesąs Sūrio Sandėlyje S.

Oi tarė savo draugui:

- Kartais, Ai, viskas pasikeičia ir niekada nebebus taip, kaip anksčiau. Dabar, atrodo, vienas iš tokių atvejų. Toks jau gyvenimas! Jis eina pirmyn ir keičiasi. Mes turime eiti koja kojon su gyvenimu.

Tai sakydamas Oi pažvelgė į išsekusį savo draugų ir dar kartą pabandė jam įkrėsti sveiko proto, tačiau Ai baimė virto pykčiu ir jis visiškai nenorėjo nieko klausytis.

Oi visiškai nenorėjo būti nemandagus, tuo labiau ižėisti draugą, tačiau jis negalėjo nesijuokti iš to, kaip juokingai ir kvilalai jie abu atrodė.

Nusprendęs vėl sugrižti į labirintą, Oi pajuto, kaip grižta ankstesnės jėgos, jis netgi galėjo juoktis iš savęs. Tai reiškė, kad jis galės judėti pirmyn. Oi sušuko:

- Laikas į LABIRINTĄ!

Ai nesijuokė ir nieko neatsakė.

Oi nedideliu aštriabriauniu akmenuku išbraižė ant sienos užrašą ir tikėjosi, kad Ai jį gerai apmąstys. Ir kaip buvo įpratęs, nupiešė netgi sūrį, norėdamas priversti Ai nusišypsoti, pralinksmėti ir išsiruošti su juo į Naujo Sūrio paieškas. Bet Ai net nežvilgtelėjo į tą pusę.

Ten buvo parašyta:

Jej nepriimsi
permainų,
tu išnyksi.

Pabaigęs rašyti Oi iškišo savo galvelę į labirintą ir išispoksojo. Jis mąstė apie savo elgesį, atvedusį jį į tokią besūrę padėtį.

Juk anksčiau jis manė, kad labirinte gali nebūti jokio Sūrio arba jis jo nesugebės rasti. Dabar Oi suprato, kad tokios mintys jį ir pražudė.

Oi nusišypsojo. Jis žinojo, kad Ai vis dar klausė: „Kurgi dingo mano Sūris?“, bet Oi dabar jau gailėjosi, kad anksčiau neišėjo ieškoti Sūrio.

Žengęs keletą žingsnių labirintu, Oi atsisuko į tą patogią ir saugią vietelę, kurią ką tik paliko. Jis pajuto, kaip gerai pažįstama teritorija, nors kuri laiką jis ten nerado nė kruopelytės Sūrio, traukė jį atgal.

Oi pradėjo nerimauti ir abejoti savo noru klajoti labirintu. Sienoje jis išbraižė sakinį ir kuri laiką atidžiai žiūrėjo į jį:

Ką darytum,
jei nebijotum?

Jis galvojo apie tai.

Suprato, kad kartais nuogaštavimai gali būti naudingi. Jei pradedi bijoti, kad viskas gali pablogėti, jei nieko nedarysi, tai tokie nuogaštavimai pastūmėja veikti. Bet labai dažnai baimė būna tokia stipri, kad ji sukausto tave ir neleidžia veikti.

Taigi giliai įkvėpęs Oi pasuko labirinto link ir lėtai ristele pasileido į nežinomybę.

Ieškodamas kelio iš pradžių Oi jaudinosi, kad bus per ilgai užsisėdėjęs Sūrio Sandėlyje S. Jis taip ilgai buvo nevalgęs Sūrio, kad dabar jautėsi visiškai prastai. Oi nebebuvo toks vikrus ir judėti labirintu buvo žymiai sunkiau negu anksčiau. Dabar Oi tvirtai nusprendė, kad kitą kartą, pasitaikius galimybei, jis kaip galima anksčiau paliks patogią zoną ir greičiau prisitaikys prie permainų. Tai palengvins gyvenimą.

Tada pagalvojęs, kad geriau vėliau nei niekada. Oi nusišypsojo.

Keletą dienų Oi šen bei ten vis rasdavo Sūrio trupinėlių, bet jų užtekdavo neilgam. Jis taip

tikėjosi surasti daugiau Sūrio ir nunešti Ai, kad padrašintų jį išėiti į labirintą.

Oi vis dar nesijautė pakankamai tvirtas ir pasitikintis. Jis turėjo pripažinti, kad labirintas buvo labai painus. Atrodė, kad daug kas bus pasikeitę nuo to karto, kai jis su Ai lakstė painiais labirinto koridoriais.

Kai tik atrodydavo, kad bus suradęs teisingą kelią, Oi ir vėl pasiklysdavo. Judėjimas pirmyn vyko labai lėtai: du žingsniai į priekį, vienas atgal. Taip, buvo nelengva, tai tikras iššūkis, nors ir nebuvo taip baisu, kaip jam atrodė is pradžių.

Laikui bėgant Oi pradėjo abejoti galimybe surasti Naują Sūrį. Jis net pagalvojo, kad bus apžiojęs daugiau negu galėjo praryti. O po to jis nusijuokė iš savo minties, juk šiuo metu neturėjo nieko, ką galima būtų praryti.

Kai tik jį apimdavo abejonės, Oi pagalvodavo, kad tai, ką darė dabar, kaip sunku tai bebūtų, yra geriau negu beprasmis laukimas Sūrio Sandėlyje S. Dabar jis pats kontroliavo padėtį, o ne paprasčiausiai plaukė pasroviui.

O po to netgi priminė sau, kad jei Šniukšt ir Greitai galėjo tą padaryti, tai ir jis gali!

Vėliau prisimindamas praeities įvykius Oi suprato, kad Sūris iš Sandėlio S nedingo per vieną naktį, kaip jie anksčiau manė. Sūrio atsargos seko ten po truputį, be to, ir pats Sūris senėjo bei darėsi nebe toks skanus.

Galbūt pelėsis jau buvo pradėjęs augti, o jie net ir to nepastebėjo. Jis turėjo pripažinti, kad jei būtų norėjęs, būtų galėjęs pastebėti ir suprasti, kas jų laukė ateityje, bet to nenorėjo.

Dabar jau Oi pasidarė aišku, kad pokyčiai nebūtų užklupę jų netikėtai, jei jis būtų stebėjęs, kas vyksta aplinkui, ir jei jie būtų tikėjęsi permainų. Galbūt būtų taip ir elgėsi Šniukšt bei Greitai.

Žmogutis nusprendė nuo šiol būti budresnis. Permainos neužklups jo netikėtai. Oi pasitikės savo įgimtais instinktais, kurie ir padės jam užuosti ateinančius pokyčius bei leis jiems pasiruošti.

Jis sustojo valandėlei atsipūsti ir užrašė ant Labirinto sienos:

Dažnai uostyk
sūrį ir suprasi,
kada
jis sensta.

Šiek tiek vėliau, po ilgų bevaisių pastangų, Oi galų gale užtiko didžiulį Sūrio Sandėlį, kuris atrodė daug žadantis. Įėjus į vidų jam teko nusivilti, nes sandelis buvo visiškai tuščias.

„Šis tuštumos jausmas apima mane gana dažniu“, - pamanė Oi. Jį apėmė nusivylimas ir, atrodė, nedaug betrūko, kad jis pasiduotų.

Oi buvo beprarandęs savo fizines jėgas. Jis žinojo, kad pasiklydo, ir pradėjo bijoti, jog neišgyvens. Oi norėjo apsisukti ir grįžti atgal į Sūrio Sandėlį S. Jei jam pasisektų surasti kelią atgal pas Ai, jis bent jau nebūtų vienas. Bet po to Oi ir vėl uždavė sau tą patį klausimą: „Ką darytum, jei nebijotum;“

Oi manė, kad jau bus nugalėjęs savo baimes, tačiau tas jausmas apimdavo jį žymiai dažniau, nei jis norėjo sau tai pripažinti. Žmogutis net gerai nesuprato, ko bijojo, nors dabar, būdamas visiškai nusilpęs, jis žinojo, kad bijo eiti vienas. Oi nesuprato, kad baimės ir nerimas stabdė jo judėjimą pirmyn.

Oi pagalvojo apie Ai: ar jo bičiuliui pavyko nugalėti savo abejones bei nerimą ir ar pajudėjo pirmyn, ar vis dar sėdi sukaustytas baimės. Po to Oi atsiminė savo geriausius laikus. Tai buvo tada, kai jis ėjo į priekį.

Oi pradėjo rašyti ant sienos, žinodamas, kad palieka žinutę sau ir, kaip tikėjosi, paskui ją einančiam draugui:

Tiktai judējimas
nauja kryptimi
paveda rasti sūri.

Oi Žvilgtelėjo j tamsų koridorių ir pajuto, kaip baimė kausto jį. Kas laukia jo priešakyje? Tuštuma? Ar dar blogiau - tykantys pavojai? Ir Oi pradėjo įsivaizduoti visokius baisiausius dalykus, kad vos nenumirė iš baimes.

O po to pasijuokė iš savęs. Žmogutis suprato, kad baimė stabdo jį ir dar labiau sunkina padėtį. Taigi Oi pasielgė taip, tarsi visai nebijotų: pajudėjo nauja Kryptimi.

Dabar pradėjęs bėgti tamsiu koridoriumi Oi netgi sugebėjo šypsotis. Mažasis žmogutis dar gerai nesuprato, bet po truputį jam darėsi aišku, kas skatino jį. Tai jo judėjimas pirmyn ir pasitikėjimas tuo, kas buvo priešaky, nors Oi tiksliai ir nežinojo, kas jo laukia.

Savo nuostabai Oi jautėsi vis geriau ir geriau. „Kodėl aš taip gerai jaučiuosi?“, - stebėjosi Oi, — "Juk aš vis dar neradau Sūrio ir nežinau, kur einu".

Labai greitai jis suprato, kodėl jautėsi pakylėtas. Oi valandėlei stabtelėjo ir užrašė ant sienos:

Nugalējis baime
jautiesi laisvas.

dabar Oi suprato, kad baimė laikė jį įkalinusi, o judėjimas pirmyn išlaisvino.

Žmogutis netgi pajuto toje labirinto dalyje pučiant lengvą gaivinantį vėjelį. Oi giliai įkvėpė ir pajuto jėgų antplūdį. Anksčiau jis netgi neišivaizdavo, kad baimės nugalėjimas buvo toks svarbus.

Jau seniai Oi nesijauti taip puikiai. Jis beveik buvo užmiršęs, kad gali būti taip gera.

Norėdamas save dar labiau paskatinti. Oi mintyse pradėjo kurti paveikslą. Jis matė save patogiai įsiraiziusį ant didžiulės krūvos savo mėgstamo Sūrio - nuo Cheddaro iki Brie. Jis regėjo save valgantį tuos sūrius ir tas vaizdas sukėlė mažajam ieškotojui didžiulį malonumą. Po to Oi išivaizdavo, su koku malonumu jis mėgaujasi nuostabiais sūrių skoniais.

Kuo aiškiau Oi matė save besimėgaujantį Sūriu, tuo tikroviškiau visa tai atrodė. Dabar žmogutis jau tvirtai tikėjo, kad suras Sūrį.

Jis užrašė:

Aiškus naujojo
sūrio vaizdas,
net jeigu jis
dar ir nerastas,
skatina ieškoti sūrio.

Dabar Oi mąstė ne apie tai, ką jis praras, o apie tai, ką gero duos jam paieškos.

Jis stebėjosi, kodėl taip ilgai tikėjo, kad permainos atneša blogį. Dabar Oi suprato, kad permainos gali būti labai naudingos.

„Kodėl nesupratau to anksčiau?“ - klausė žmogutis savęs.

Ir nuskuodė labirintu su dar didesne energija ir azartu. Netrukus Oi pastebėjo Sūrio Sandėlį ir, pamatęs nedidelius Sūrio gabalėlius prie įėjimo, labai apsidžiaugė.

Tai buvo kažkokios ypatingos rūšies sūris, kokio jis dar niekada neragavo. Oi paragavo: sūrio gabaliukai buvo nepaprastai skanūs. Žmogutis sugraužė visus trupinėlius, kokius tik rado, ir nepamiršo keleto įsidėti į kišenę, kad vėliau galėtų pasidalyti su Ai. Jis pajuto, kaip jėgos sugrižta.

Su dideliu jauduliu Oi išengė į Sūrio Sandėlį. Dideliam savo nusivylimui jis pamatė, kad sandėlis buvo tuščias. kažkas ten jau pabuvojo ir tik maži Sūrio trupinėliai bylojo apie čia buvusį Sūrį.

Oi suprato, kad jeigu būtų paskubėjęs ir atėjęs čia anksčiau, jis tikrai būtų radęs daug daug Sūrio.

Žmogutis nusprendė sugrįžti ir pažiūrėti, ar Ai buvo pasiruošęs prisijungti.

Žengęs keletą žingsnių atgal, Oi stabtelėjo ir nusprendė užrašyti:

Kuo greičiau
paleisi seną
sūrį, tuo greičiau
surasi naują.

Grižęs į Sūrio Sandėlių S, Oi rado ten tebelaukiantį Ai. Oi pasiūlė savo draugužiui Naujojo Sūrio trupinėlius, bet šis atsisakė.

Jis padėkojo draugui už jo vaišingumą ir paaiškino: „Nemanau, kad man patiks Naujasis Sūris. Tai ne tai, prie ko buvau pripratęs. Aš noriu savo ankstesnio Sūrio ir nesikeisiu, kol negausiu to, ko noriu“.

Oi nusivylęs papurtė savo mažą galvelę ir vienas pasileido į paieškas. Pasiekęs tolimiausią tašką, kur buvo prieš tai nubėgęs labirintu, Oi pasiilgo savo draugo, bet jam labai patiko jo atradimai. Net dar neradęs Sūrio, drąsusis žmogutis suprato, kad ne tik Sūris suteikia jam laimę ir džiaugsmą. Oi jau-tėsi laimingas, kad nugalėjo savo baimę. Jam patiko tai. ką dabar darė.

Tokios mintys suteikė jėgų ir Oi jautėsi daug stipresnis dabar, negu būdamas Sūrio Sandėlyje S be Sūrio. Vien tik supratimas to, kad neleido baimei sustabdyti savęs, ir ėjimas nauja kryptimi skatino Oi bei teikė energijos.

Dabar žmogutis suprato, kad tai tik laiko klausimas. Anksčiau ar vėliau Oi būtinai suras tai, ko ieško. Jis netgi jautė, kad jau surado tai, ko ieškojo.

Ir su šypsena veide Oi pradėjo rašyti:

Saugiau ieškoti
labirinte negu
sédėti be sūrio.

Oi ir vēl suprato, kad tai, ko bijai, tikrovēje niekada nebūna taip baisu. Baimē, kuria, tu kaupi savo mintyse, yra baisesnē už tai, kas egzistuoja tikrovēje.

Jis taip bijojo nerasti Naujojo Sūrio, kad net nenorėjo pradėti jo ieškoti. Tačiau tik pradėjęs paieškas Oi rasdavo pakankamai Sūrio savo gyvybei ir jėgoms palaikyti. Dabar mažasis ieškotojas tikėjosi rasti daugiau, o ir pačios paieškos teikė jam malonumo.

Jo ankstesnįjį mastymą temdė baimės ir nerimo debesys. Anksčiau Oi bijojo, kad Sūrio ilgam neužteks ar kad jie neras Sūrio. Prieš tai Oi daugiau mastė apie blogus dalykus negu apie gerus.

Bet palikus Sūrio Sandėlį S, Oi mąstymas pasikeitė. Anksčiau žmogutis manė, kad Sūris niekur nedings ir niekas nepasikeis.

Dabar jis suprato, kad nuolatinės permainos - tai natūralus procesas, nepaisant to, tikiesi tu jų ar ne. Permainos gali užklupti netikėtai ir priblokšti tave tikrai tuo atveju, jei nesitiki jų ir nesiruoši pokyčiams.

Supratęs, kad jo įsitikinimai ir požiūris smarkiai pasikeitė, Oi stabtelėjo ir užrašė:

Senos pažiūros
nepadeda rasti
naujo sūrio.

Oi vis dar nerado Naujo Sūrio, bet bėgdamas labirintu jis mastė apie naujai išmoktus dalykus.

Dabar žmoguiui pasidarė aišku, kad naujos mintys skatino jį elgtis kitaip. Tuščiam Sūrio Sandėlyje Oi taip nesielgė.

Oi suprato, kad pakeitęs požiūrį, pakeitė ir elgesį.

Gali manyti, kad pokyčiai pakenks, ir todėl priešiniesi jiems. Arba gali tikėti, kad pokyčiai padės rasei Naują Sūrį, ir pasiruošti jiems.

Viskas priklauso nuo to, kuo pasirenki tikėti.

Jis ir vėl užrašė ant sienos:

Supratēs, kad gali
rasti naujā sūri ir
mēgautis juo, tu
pakeisi krypti.

Oi suprato, kad dabar būtų sveikesnis ir stipresnis, jei be dvejonų būtų priėmęs pokyčius ir anksčiau palikęs Sūrio Sandėlį S. Jei būtų anksčiau priėmęs iššūkį rasti Naują Sūrį, dabar jaustųsi geriau tiek fiziškai, tiek dvasiškai. Galbūt jau būtų radęs Naują Sūrį, jei būtų ruošęsis permainingoms, O ne švaistęs laiką ignoruodamas jas.

Žmogutis ir vėl savo vaizduotėje piešė save valgantį ir besimėgaujantį Nauju Sūriu. Sutelkęs visas jėgas Oi nusprendė apieškoti naujas labirinto vietas. Šen bei ten rasti Sūrio trupinėliai palaidė jo jėgas ir pasitikėjimą savimi.

Mąstydamas apie nueitą kelią, Oi džiaugėsi, kad visą laiką palikinėjo užrašus ant sienų. Jis tikėjo, kad tie užrašai padės Ai sekti paskui jį, jei tik šis pasiryš palikti tuščią sandėlį.

Oi tikėjo einąs teisinga kryptimi. Jis buvo įsitikinęs, kad užrašai ant sienų padės Ai surasti jį.

Žmogutis užrašė ant sienos tai, apie ką taip ilgai mąstė:

Pastebėjęs mažus
pokyčius lengviau
prisitaikysi prie
ateityje laukiančių
didelių pokyčių.

Dabar Oi jau buvo visiškai atsisakęs praeities ir taikėsi tik prie dabarties.

Jis dar sparčiau it atkakliau judėjo labirintu, ir štai, ilgai nelaukus, tai įvyko.

Kai jau atrodė, kad labirinte išbuvo visą amžinybę, jo kelionė, ar bent šioji kelionės dalis, baigėsi staigiai ir sėkmingai.

Užsukęs už ilgo ir niūraus koridoriaus kampo, Oi surado Nauja. Sūrį Sūrio Sandėlyje N!

Įlėjęs į vidų, žmogutis buvo maloniai apstulbin-tas ten pamatyto vaizdo. Iki pat lubų stūksojo didžiulės dar nematyto ir neragauto Sūrio krūvos. Iš pradžių Oi netgi nesuprato, ar tai, ką jis regi, yra tikra, ar tai tik jo vaizduotėje, bet po to pastebėjo savo senuosius bičiulius Šniukši ir Greitai.

Šniukšt sveikindamasis linktelėjo galvą, o Greitai pamojavo savo letenėle. Iš jų storų pilvelių galėjai spręsti, kad jie čia buvo jau gana ilgai.

Oi greitai pasisveikino su jais ir po truputį atsi-
kando visų savo mėgstamiausių Sūrių. Po to jis
nuspypyrė sportbačius, surišo batų raištelius ir pa-
sikabino juos sau ant kaklo, juk kada nors gali ir
vėl jų prireikti, ir visu kūnu pasinėrė į Sūrio krū-
va, Šniukšt ir Greitai nusijuokė. Pasisotinęs Oi iš-
kėlė gabalėlį šviežio Sūrio ir sušuko: „Tegyvuoja
permainos!’

Mėgaudamasis Nauju Sūriu Oi mastė apie tą,
ką išmoko. Jis suprato, kad baimindamasis poky-
čių, buvo įsikibęs į Seno. jau nebeegzistuojančio
Sūrio iliuziją.

Taigi kas privertė jį keistis? Ar tai buvo baimė,
kad numirs iš bado? Nusišypsojo supratęs, kad tai
irgi pastūmėjo jį veikti.

Po to Oi garsiai nusijuokė ir suvokė, kad jis pra-
dėjo keistis, kai tik išmoko pasijuokti iš savo klaidų
ir nesėkmių. Žmogutis suprato, kad greičiausias
būdas keistis yra juoktis iš savo paties kvailysčių -
tai padeda jų atsikratyti ir judėti pirmyn.

Oi žinojo, kad daug išmoko iš savo draugų peliukų Šniukšt ir Greitai. Jų požiūris į gyvenimą labai paprastas. Jie neeikvoja laiko apmąstymams ir giliai analizei. Pasikeitus situacijai, kai Sūris dingo, peliukai patys pasikeitė ir pajudėjo paskui Sūrį. Jis ilgam prisimins Šią mintį.

Oi nuostabus protas padėjo jam geriau atlikti tai, ką maži žmogučiai mokėjo geriau nei peliukai.

Jis sugebėjo mintyse regėti save - sukurti netgi labai tikrovišką vaizdą - atrandantį kažką geresnio, daug geresnio.

Jis mąstė apie praeityje padarytas klaidas, nes nenorėjo, kad ateityje jos pasikartotų. Dabar Oi suprato, kad galima išmokti priimti pokyčius:

- Reikėtų paprasčiau žvelgti į gyvenimą, būti lankstesniam ir sparčiau judėti.
- Nereikia komplikuoti padėties ir leisti baimei užvaldyti proto.
- Reikėtų laiku pastebėti mažus pokyčius ir geriau pasiruošti didelėms permainoms.

Oi suprato, kad reikia greičiau ir sparčiau prisitaikyti prie pokyčių, nes neprisitaikius laiku galima visiškai nebesugebėti prie permainų prisitaikyti.

Žmogutis turėjo pripažinti, kad didžiausias permainų stabdys esi tu pats ir kad niekas nesikeis, kol pats nepradėsi keistis.

Svarbiausia, kad Oi suprato, jog visada egzistuoja Naujas Sūris, nesvarbu, ar supranti tai, ar ne. Ir tu būtinai jį surasi, kai tik nugalėsi savo baimę ir paieškos pradės teikti malonumą.

Dabar drąsusis žmogutis žinojo, kad kartais baimė gali būti naudinga, nes apsaugo nuo pavojų. Tačiau Oi pripažino, kad dauguma jo baimių buvo nepagrįstos ir trukdė jam keistis.

Nors jam permainos ir suteikė nemažai rūpesčių, tačiau dabar Oi pripažino, kad jos buvo būtinos; tik iš pradžių permainos atrodė kaip nelaimė. Jų dėka Oi pavyko rasti geresnį Sūrį.

Dėl permainų atsiskleidė gerosios Oi būdo savybės, kurių jis net neįtarė turįs.

Mąstydamas apie tą, ką išmoko, Oi negalėjo negalvoti apie savo bičiulį Ai. Jam buvo labai įdomu, ar Ai bus perskaitęs jo užrašus ant labirinto sienų.

Ar jis pasiryžo palikti šiltą vietelę ir pajudėti pirmyn? Ar jis išdrįso įžengti į labirintą ir ieškoti laimės?

Ar Ai vis dar aikčiojo ir nenorėjo keistis?

Oi pamanė, kad galbūt vertėtų sugrįžti į Sūrio Sandėlių S, jei tik jam pavyktų surasti kelią atgal, ir dar kartą pabandyti paaiškinti Ai, kaip surasti išeitį iš susidariusios padėties. Bet Oi atsiminė, kad jau ne kartą nesėkmingai bandė priversti savo bičiulį keistis.

Ai pats turėjo išbristi iš tos padėties, nugalėti savo baimę bei nerimą ir palikti tą saugią vietelę. Niekas kitas negali už jį to padaryti ar įkalbėti pasikeisti. Ai pats turi suprasti, kokios svarbios permainos.

Oi žinojo, kad yra palikęs užtektinai nuorodų savo draugui ir kad Ai galėtų surasti kelią čia, jei tik perskaitytų užrašus ant sienų.

Oi priėjo prie didžiausios Sūrio Sandėlio S sienos ir užrašė svarbiausius dalykus, kuriuos išmoko. Jis netgi nupiešė didelį sūrio gabalą, o jo viduje - savo pastebėjimus:

UŽRAŠAS ANT SIENOS

Kartais viskas keičiasi

Kažkas paima Sūrį

ir padeda jį kitur

Reikia tikėtis permainų į

Ir būti pasiruošusiam, kad

Sūris bus perkeltas kitur

Kontroliuok permainas

Dažniau uostyk Sūrį ir suprasi,

kada jis pradeda gesti

Greitai prisitaiky

prie permainų

Kuo greičiau paleisi Seną Sūrį,

tuo greičiau surasi Naują

UŽRAŠAS ANT SIENOS

Keisk ir keiskis
Judėk kariu su Sūriu

Džiaukis permainomis!
Džiaukis nuotykiams ir
mėgaukis Nauju Sūriu Skoniu

Buk pasiruošęs
staigiems pokyčiams
ir mėgaukis jais
Sūris niekada neliks
toje pačioje vietoje

Oi suprato daug pasiekęs ir toli nuėjęs nuo to laiko, kai paliko Ai Sūrio Sandėlyje S, tačiau puikiai žinojo, kad ir vėl lengvai gali nuslysti žemyn, jei tik per daug atsipalaiduos. Taigi kiekvieną dieną jis kruopščiai tikrino Sandėlyje N esančio Sūrio kokybę. Jis stengėsi, kad šį kartą permainos neužkluptų jo netikėtai.

Nors dabar ir turėjo nemažas Sūrio atsargas. Oi kiekvieną dieną išbėgdavo pasižvalgyti po labirintą ir patyrinėti aplinką. Jis suprato, kad geriau ištyrinėti naujas galimybes negu užsidaryti saugioje vietoje.

Ir staiga Oi išgirdo kažkokį garsą, sklindantį iš labirinto. Garsas vis stiprėjo ir jis suprato, kad kažkas artinasi.

Gal tai Ai? Štai, jis jau turėtų pasirodyti iš už kampo.

Oi net sukalbėjo trumpą maldelę ir tikėjosi, kaip ir daugelį kartų prieš tai, kad pagaliau jo bičiulis sugebėjo...

Judėti paskui
sūrį ir
mėgautis tuo!

Pabaiga...
Ar tik nauja pradžia?

APTARIMAS

Šiek tiek vėliau tą pačią dieną

Pabaigęs savo pasakojimą, Michaelis apsidairė - į jį žvelgė besišypsantys draugų veidai.

Keletas iš jų padėkojo jam ir pasakė, kad apsakymas jiems daug davė. Nathanas paklausė draugų:

- Gal susirinkime vėliau ir aptarkime šią istoriją:

Daugumai pritarus jie susitarė susirinkti vėliau prieš pat vakarienę.

Tą vakarą susirinkę viešbučio svetainėje jie juokavo apie savojo „Sūrio“ radimą ir juokais įsivaizdavo save labirinte.

Po to Angelą paklausė visų:

-Taigi kas jūs esate tame pasakojime? Šniukšt, Greitai, Ai ar Oi?

Carlosas pradėjo pirmas:

Atsimenu laikus dar prieš man pradedant verslą sporto prekėmis, kai nemaloniai susidūriau su permainomis. Nebuvau Šniukšt, nes neuostinėjau situacijos ir nemačiau pokyčių. Ir, žinoma, nebuvau Greitai, nes nepradėjau skubiai veikti. Galbūt buvau labiau panašus į Ai, kuris ir toliau norėjo sėdėti gerai žinomoje aplinkoje. Tiesą sakant, aš net nenorėjau matyti pokyčių, juo labiau priimti jų ir taikytis prie pasikeitimų.

Michaelis, kuris mokykloje buvo artimiausias Carloso draugas ir kuriam atrodė, kad tarsi tik vakar būtų baigę mokyklą, paklausė:

- Apie ką tu, bičiuli?

- Netikėtos permainos darbe, - atsakė Carlosai.

- Ką, buvai atleistas iš darbo? - nusijuokė Michaelis.

- Sakykim, kad paprasčiausiai nenorėjau leistis į Naujo Sūrio paieškas. Maniau, kad pokyčiai neturėjo vykti, ypač su manimi. Taigi tuo metu jaučiausi labai prislėgtas.

Kiti. iki šiol tylėję, labiau atsipalaidavo ir taip pat pasipasakojo, netgi Frankas, kuris tarnavo kariuomenėje:

-Ai primena man vieną iš draugų. Skyrių, kuriame jis dirbo, po truputį uždarinėjo, bet jis visiškai nenorėjo to matyti. Žmones perkėlinėjo į kitus skyrius. Mes visi bandėme padėti Frankui surasti kitų galimybių ir bandėme išaiškinti, kad visą laiką atsiras vieta žmogui, kuris pasiruošęs keistis. Tačiau jis nenorėjo su tuo sutikti, nes nemanė turįs keistis. Mano bičiulis buvo vienintelis, kurį skyriaus panaikinimas visiškai pribloškė. Ir dabar jam dar vis labai sunku prisitaikyti prie pokyčių.

Jessica irgi papasakojo apie save:

- Man taip pat atrodė labai neteisinga ir nesąžininga, kai tai įvyko su manimi, tačiau mano „Sūris“ net keletą kartų buvo atimtas iš manęs, ypač mano asmeniniame gyvenime, bet pakalbėsime apie tai vėliau.

Visi, išskyrus Nathanaą, nusijuokė.

- Gal tai ir yra esminis dalykas - visi patyrėme nemažai pokyčių, - pasakė jis, - gaila, kad mano šeima iki šiol negirdėjo pasakojimo apie Sūrį. Deja, nenorėjome matyti besiantinančių pokyčių savo versle, o dabar jau per vėlu - mes turime uždarinti daugumą savo parduotuvių.

Didžioji dalis draugų buvo labai nustebę, nes visi manė, kad Nathanui labai pasisekė, jog jo šeima turėjo patikimą ir saugų verslą, kuris metų metas teiks pajamas.

- Kas atsitiko? - pasiteiravo Jessica.

- Kai mieste buvo pastatyta nauja didžiulė parduotuvė su nauja įranga ir žemomis kainomis, mūsų parduotuvių tinklas neatlaikė konkurencijos. Mes paprasčiausiai nepajėgūs konkuruoti su jais. Dabar suprantu, užuot elgėsi kaip Šniukšt ir Greitai, mes elgėmės kaip Ai. Mes likome toje pačioje vietoje ir nenorėjome keistis. Mes ignoravome tai, kas vyko aplink mus, todėl dabar ir išgyvename sunkius laikus. Mes turėtume pasimokyti iš Oi, nes nesugebėjome pasijuokti iš savęs ir keisti to, ką darėme anksčiau.

Laura, sėkminga verslininkė, kuri iki šiol labai mažai kalbėjo, tarė:

- Aš taip pat mažiau apie šį pasakojimą. Galvoju, ką galėčiau padaryti, kad tapčiau panašesnė į Oi ir kaip jis sugebėčiau pamatyti savo kvailystes bei pasijuokti iš jų, o po to pasikeisti ir elgtis kitaip.

— Tiesiog įdomu, - tęsė Laura, — kiek iš čia esančių vis dar bijo pokyčių?

Tačiau niekas neatsakė, tada Laura pasiūlė:

- O gal pakelkime rankas?

Visų nuostabai tik vienas žmogus pakėlė ranką.

- Atrodo, kad turime tik vieną sąžiningą žmogų, - tęsė ji, - galbūt jums labiau patiks kitas klausimas. Kas mano, kad kiti žmonės bijo pokyčių?

Praktiškai visi pakėlė rankas. Tai prajuokino visus.

- Ką tat reiškia?

- Neigimą, - atsakė Nathanas.

- Žinoma, - sutiko Michaelis, - kartais mes net patys nesuprantame, kad bijome. Žinau, kad ir pats nesuvokdavau. Jau pirmą kartą išgirdus šį

pasakojimą man labai patiko klausimas: „Ką darčiau, jei nebijočiau?“

- Aš supratau, - kalbėjo Jessica,— kad pokyčiai vyksta visada ir visur, ir būtų daug geriau, jei galėčiau greitai prisitaikyti prie jų. Prisimenu, kaip prieš keletą metų pardavinėjome enciklopedijų rinkinį, išspausdintą dvidešimčia tomų. Vienas žmogus patarė mums sudėti visą informaciją į vieną kompiuterio diską ir parduoti žymiai pigiau, Būtų lengviau informaciją keisti ir atnaujinti, disko savikaina būtų daug mažesnė ir daugiau žmonių galėtų įpirkti šį diską. Mes visi prieštaravome tam.

- Kodėl gi jūs prieštaravote? - paklausė Nathanas.

- Todėl, kad tvirtai tikėjome, jog mūsų verslo pagrindas buvo gerų pardavėjų komanda, užsiimanti išnešiojama prekyba.. Jų uždarbis buvo nemažas procentas nuo parduotos sumos, taigi kuo aukštesnė buvo kaina, tuo daugiau uždirbdavo pardavėjas. Mes sėkmingai vertėmės tuo ir manėme, kad galėsime dar ilgai taip dirbti.

- Galbūt tai ir turėta omenyje, kalbant apie Oi ir Ai pasipūtimą. Jie tiesiog nematė ir nesuprato, kad laikas buvo keisti tai, kas anksčiau buvo taip veiksminga, - pridūrė Laura.

- Taigi jūs manėte, kad senasis Sūris priklausė tik jums? - paklausė Nathanas.

- Taip, ir mes įsikibę laikėmės jo.

- Mastydama apie tai, kas įvyko, aš supratau, kad ne tiek svarbu, jog „kažkas paima Sūrį“, kiek svarbu, kad pats „Sūris“ pamažu praranda gyvybę ir skonį, - tęsė Jessica, - taigi mes nepasikeitėme, bet pasikeitė mūsų konkurentai, ir mūsų pardavimai smarkiai nukrito. Mes turime nemažai problemų, atrodo, kad greitai liksiu be darbo.

- Laikas į labirintą! - sušuko Carlosas.

Visi, išskyrus Jessica, nusijuokė.

- Labai sveika pasijuokti iš savęs, - pasakė jai Carlosas.

- Būtent tai man labiausiai ir patiko šiame pasakojime. Per daug jau rimtai aš priimu save. Pastebėjau, kaip Oi pasikeitė, kada išmoko juoktis iš savęs.

- Ar manote, kad Ai pasikeitė ir rado Naują Sūrį? - paklausė Angela.

- Manau, kad taip, - atsakė Elaine.

- O aš, ne, - paprieštaravo Cory, - kai kurie žmonės niekada nesikeičia ir už tai jie brangiai užmoka. Aš dažnai sutinku tokių žmonių medicinos praktikoje. Jie mano, kad tik jiems priklauso „Sūris“. O jo netekę tampa aukomis ir dėl to kaltina kitus. Tokie žmonės serga dažniau ir sunkiau negu tie, kurie paleidžia „Sūrį“ ir juda į priekį.

Po to Nathanas tyliai, tarsi kalbėdamas su savi-
mi, tarė:

- Klausimas toks: „Ką mes turėtume paleisti ir kur mums judėti?“

Kurį laiką visi tylėjo.

- Turiu pripažinti, kad mačiau, kas darosi su panašiomis į mūsų parduotuvėmis kitose šalies dalyse, bet vis tikėjaisi, kad mums tai negresia. Dabar manau, kad geriau patiems paskatinti pokyčius, kol pats gali keistis, ir prisitaikyti prie pokyčių. Galbūt mes patys galėtume perkelti savo Sūrį, - garsiai mąstė Nathanas.

- Ką turi omenyje? - paklausė Frankas.
- Man vis neduoda ramybės vienas klausimas: kaip mums sektųsi šiandien, jei mes būtume pardavę visas smulkias krautuvėles ir vietoj jų pastatę didelę šiuolaikišką parduotuvę, - paaiškino Nat—hanas.
- Galbūt Oi tai ir turėjo omenyje rašydamas „Mėgaukis nuotykiams ir judėk paskui sūrį“, - vėl prabilo Laura.
- Manau, kad kai kurie dalykai turi būti pastovūs. Noriu laikytis savo pagrindinių gyvenimo vertybių, bet dabar suprantu, kad būtų buvę daug geriau, jei būčiau pajudėjęs paskui „Sūrį“ daug anksčiau.
- Iš tiesų, Michaeli, tai puiki istorijėlė, - prabilo didysis klasės skeptikas Richardas, - bet kaip tu ją panaudojai savo įmonėje?
- Draugai dar nežinojo, kad Richardas irgi turėjo sunkumų. Neseniai išsiskyęs jis stengėsi savo darbą suderinti su rūpinimusi vaikais.

- Išgirdęs pasakojimą „Kas paėmė mano sūrį“ supratau, kad turiu „nupiešti Naujo Sūrio“ paveikslą, kurio galėtume siekti, tuo pat metu su džiaugsmu priimti pokyčius tiek darbe, tiek asmeniniame gyvenime, - pasakojo Michaelis.

- Ką gi tu padarei darbe? - paklausė jo Nathanas.

- Paklausęs bendradarbių, kas jie tokie mano esą šiame pasakojime, supratau, kad įmonėje turime visus veikėjus: Šniukštus, Greitai, Oijus ir Aijus ir su visais jais reikia elgtis skirtingai.

Mūsų Šniukštai galėjo šniukštinėti pokyčius rinkoje, taigi jie padėjo mums atnaujinti mūsų korporacijos viziją. Jų darbas buvo nustatyti, kaip pokyčiai turčių paveikti naujų produktų gamyba " paslaugas. Šniukštams iš tiesų patiko toks darbas ir jie visi teigė, kad su malonumu dirba tokioje vietoje, kur lengvai ir greitai prisitaikoma prie pereinamųjų.

Greitai buvo darbų vykdytojai, taigi jie turėjo veikti pagal naują korporacijos viziją, šiek tiek reikėjo juos prižiūrėti, kad jie nenuskubėtų klaidinga kryptimi. Jiems buvo atlyginta už darbą, atnešusį mums Naują Sūrį.

- O kaipgi Oijai ir Aijai? - paklausė Angela.

- Deja, Aijai buvo tie inkarai, kurie stabdė mūsų judėjimą, - atsakė Michaelis, - dažniausiai jie jautėsi per daug patogiai ir nenorėjo keistis arba bijojo pokyčių. Kai kurie iš jų pradėjo keistis tik labai aiškiai nupiešus jiems mūsų viziją ir išaiškinus, kad pasikeitimai yra naudingi jiems patiems. Mūsų Aijai sakė, kad nori dirbti saugioje vietoje, todėl pokyčiai turėtų dar labiau sutvirtinti tą saugumą. Supratę, koks pavojingas gali būti nenoras keistis, dauguma iš jų pasikeitė. Taigi vizija padėjo mums Aijus paversti Oijais.

- O ką jūs darėte su Aijais, kurie taip ir nepasikeitė? — pasidomėjo Frankas.

- Mes turėjome juos atleisti, - su liūdesiu atsakė Michaelis, - stengėmės išlaikyti visus savo darbuotojus, tačiau supratome, kad tik greitos permainos padės mums išlaikyti verslą.

- Geras dalykas buvo tai, - tęsė Michaelis, - kad Oijai, kurie iš pradžių dvejojo, po to greitai prisitaikė prie pokyčių ir labai padėjo įmonei sėkmingai dirbti. Jie tikėjosi pokyčių ir netgi patys aktyviai jų siekė. Gerai suprasdami žmogaus prigimtį, jie padėjo mums sukurti aiškesnę ir tikroviškesnę „Naujojo Sūrio“ viziją, kuri buvo suprantama beveik kiekvienam.

Jie visi teigė- kad nori dirbti įmonėje, kurioje yra galimybė ir priemonės keistis. Taip pat jie padėjo išlaikyti humoro jausmą.

- Negi visa tai jums davė šis pasakojimas? - paklausė Richardas.

- Ne, tai nebuvo tik pasakojimas. Pagrindinis dalykas buvo tai, kaip mes elgėmės ir panaudojome tai, ką išgirdome šiame pasakojime.

- Manau, kad esu šiek tiek panašus į Ai, - prisipažino Angela. - Labiausiai man įstrigo Oi sugebėjimas pasišaipyti iš savo baimės, o po to - jo sugebėjimas aiškiai matyti save besimėgaujantį „Nauju Sūriu“. Tai padėjo atsikratyti baimės ir pavertė klajones labirintu džiaugsmą teikiančiu užsiėmimu. Štai ką norėčiau išmokti daryti dažniau.

- Taigi net Aijai gali suprasti pokyčių naudą, — pastebėjo Frankas.

- Taip, kaip ir savo darbo vietos išlaikymo naudą, - nusijuokė Carlosas.

- Arba net atlyginimo pakėlimo naudą, - pridūrė Angela.

Richardas, kuris viso pokalbio metu sėdėjo susiraukęs, pagaliau prabilo:

- Mano viršininkė nuolat kartojo, kad mūsų įmonė turi keistis. Manau, kad iš tikrųjų ji stengėsi man pasakyti, jog *man* reikia keistis, tačiau nenorėjau to girdėti. Manau, kad net nesupratau, kad tai buvo mūsų „Naujasis Sūris“ ir kokia naujiena mums galėjo būti iš jo.

- Turiu pripažinti, - tęsė Richardas, - man labai patiko "Naujo Sūrio" piešimo ir išivaizdavimo idėja, ypač regėjimai save mėgaujantis juo. Visas tiesiog nušvinta. Kai matai, kaip tai galėtų pagerinti padėti, tau pačiam pakyla noras keistis. Galbūt galėčiau pritaikyti tai ir asmeniniame gyvenime. Mano vaikai mano, kad jų gyvenime niekas neturėtų keistis. Atrodo, kad jie elgiasi kaip Ai - paprasčiausiai pyksta. Jie turbūt bijo ateities. Galbūt nebūsiu labai įtikinamai nupiešęs jiems „Naujo Sūrio“ paveikslo, nes pats jo gerai neišivaizduoju.

Visi nutilo valandėlei ir keletas iš jų maštė apie savo asmenines problemas.

- Dauguma jūsų kalbėjote apie darbą, - pradėjo Jessica, - o aš klausydamasi pasakojimo mažiau apie savo asmeninį gyvenimą. Manau, kad dabartiniai mano santykiai yra gerokai apipeliję.

- Mano taip pat, - pritariamai nusijuokė Cory, - turbūt reikėtų paleisti blogus santykius.

- O gal „Senasis Sūris“ - tai tik „pasenęs“ elgesys, - paprieštaravo Angela, - ką iš tiesų turėtume padaryti, tai paleisti savo „senąjį elgesį“, keisti jį.

nes jis ir yra netinkamų santykių priežastis. Ir per-eiti prie geresnio mąstymo bei elgesio.

- O, čia tai tiesa, - sureagavo Cory, - „Naujasis Sūris" - tai nauji santykiai su tuo pačiu žmogumi.

- Pradedu suprasti, kad šis pasakojimas turi gi-lesnę prasmę, negu iš pradžių man atrodė, - pasa-kė Richardas, - man patiko mintis, kad reikia keisti elgesį, o ne pačius santykius, juk toks pat elgesys, kad ir su kitu žmogumi, duos tų pačių rezultatų. Galbūt man reikia keisti ne darbą, o tik pradėti kitaip dirbti. Turbūt dabar užimčiau aukštesnes pareigas, jei būčiau tai anksčiau padaręs.

Becky, kuri dabar gyveno kitame mieste, išreiš-kė savo nuomonę:

- Klausydamasi pasakojimo ir jūsų komentarų, aš negalėjau mintyse nesijuokti iš savęs. Taip ilgai aš buvau panaši į Ai, dejuodavau ir aimanuoda-vau bei siaubingai bijojau pokyčių. Dabar matau, kad nemažai žmonių elgėsi taip pat. Aš net pati to nejausdama perdaviau tai savo vaikams. Mąstyda-ma apie tai, supratau, kad permainos gali duoti daug gero, nors tuo metu mes to ir nesuprantame.

Pamenu laikotarpį, kai sūnus buvo koledžo pirmakursis. Mano vyras pakeitė darbą ir mes turėjome persikelti iš Ilinojaus į Vermontą, o tai labai nepatiko mūsų sūnui, nes jis nenorėjo išsiskirti su draugais. Savo mokykloje jis buvo geriausias plaukikas, o Vermonto koledže plaukimo komandos nebuvo. Taigi jis pyko ant mūsų. Galų gale jis tiesiog pamilo Vermonto kalnus, pradėjo slidinėti, tapo koledžo slidininkų komandos nariu ir dabar laimingai gyvena Kolorado mieste. Jei būtume anksčiau išgirdę šį pasakojimą ir aptarę jį savo šeimoje prie karšto šokolado puodelio, būtume galėję išvengti kai kurių problemų ir streso.

- Aš būtinai papasakosiu savo šeimai šį pasakojimą ir paklausiu vaikų jų nuomonės apie save ir juos, kas, jų supratimu, esu aš ir kas yra jis, - nusprendė Jessica, - galėsime netgi aptarti mūsų šeimos „Senąjį Sūrį“ ir pabandyti išvaizduoti „Naująjį“.

- Puiki mintis, - pritarė Richardas, tuo nustebindamas save ir kitus.

- Manau, kad aš būsiu kaip Oi - ieškosiu Sūrio, judėsiu paskui jį ir mėgausiuosi juo. Būtinai papasakosiu šią istoriją draugams, kurie bijo palikti kariuomenę, nes baiminasi permainų. Mes netgi galėsime aptarti tai su jais. - nusprendė Frankas.

- Būtent taip mes ir pagerinome savo verslą, - pridūrė Michaelis, - ne kartą aptarinėjome šį pasakojimą ir ieškojome būdų, kaip tai pritaikyti savo situacijoje. Tai labai padėjo, nes mes su humoru kalbėjome apie pokyčius, vykstančius mūsų įmonėje. Tai tikrai buvo labai efektyvu, ypač tai pokyčiai prasiskverbė giliau.

- Kaip suprasti „giliau“? - paklausė Nathanas.

- Kalbėdamiesi su darbuotojais, supratome, kad nemažai žmonių mano, jog jie visiškai nedaro įtakos įmonės darbui. Tokie žmonės labiau nerimauja dėl permainų ir labiau joms priešinasi, ypač iš viršaus paskirtoms permainoms. Trumpai tariant, žmonės visada priešinsis priverstiniais pokyčiams. Bet šitas pasakojimas privertė mus visus kitaip pažvelgti į pokyčius. Žmonės su šypsena išmoko

pažvelgti į savo baimę ir trūkumus. Gaila, kad neišgirdau šio pasakojimo anksčiau.

- Kodėl? - paklausė Carlosas.

- Nes kai pradėjome viską keisti, mūsų verslas buvo taip nusiritęs, kad turėjome atleisti nemažai žmonių, kaip minėjau anksčiau, neigi labai artimus draugus. Visiems buvo labai sunku. Tačiau pasilikę įmonėje ir išėję, visi, kurie girdėjo pasakojimą apie „Sūrį“, teigė, kad jis nepaprastai jiems padėjo ir priverstė kitaip pažvelgti į gyvenimą. Tie, kurie buvo priversti ieškoti kito darbo, sakė, kad iš pradžių buvo nelengva, tačiau pasakojimas jiems labai padėjo.

- Kas, jų nuomone, buvo naudingiausia? - pasiteiravo Angela.

Michaelis paaiškino:

- Nugalėję baimę ir nerimą žmonės teigė, kad kitas svarbus dalykas - tai supratimas, jog tavęs laukia „Naujas Sūris“, tik reikia jį rasti. Jie sakė, kad naujo darbo vizija ir savo sėkmes įsivaizdavimas labai padėjo einant į pokalbius dėl darbo. Keletas žmonių netgi gavo geresnius darbus.

- O kaip tie, kurie liko dirbti įmonėje? — pasi-domėjo Laura.

- Žmonės neaimanuoja dėl pokyčių. Jie sako: „Mūsų Sūrį paprasčiausiai perkėlė į kičą vieta, tad paieškokime jo“. Tai padėjo sutaupyti nemažai laiko ir sumažinti įtampą. Labai greitai, netgi tie žmonės, kurie anksčiau priešinosi, suprato permai-nų privalumus ir net patys padėjo įgyvendinti po-kyčius.

- Kodėl, tavo nuomone, jie pasikeitė? — paklausė Cory.

- Jie pasikeitė dingus spaudimui iš aukščiau stovinčių bendradarbių pusės. Kokia būna dar-buotojų reakcija, kai permainas užkrauna aukščiau stovintys asmenys? Kaip jūs manote, permainos tokiu atveju bus gera mintis ar bloga?

- Žinoma, bloga, - nedvejodamas atsakė Frankas.

- Taip, sutiko Michaelis, - kodėl?

- Nes žmonės nori, kad viskas pasiliktų po se-novei, ir bijo. Jie permainos nieko gero neatneš. Jei vienas žmogus sako, kad permaina - blogas

dalykas, kitas tam pritaria, - išreiškė savo nuomonę Carlosas.

- Galbūt ne visi su tuo sutinka, bet nedrįsta prieštarauti, nes nenori išsiskirti iš kitų.

- Kaip viskas pasikeitė, kai žmonės išgirdo pasakojimą apie „Sūrį“?

- Bendradarbių santykiai pasikeitė, nes niekas nenorėjo atrodyti panašus į Ai.

Visi smagiai nusijuokė.

- Visi norėjo iššniukštinėti ir pajusti artėjančius pokyčius ir greičiau veikti, niekas nenorėjo atsilikti bei aimanuoti.

- Tikra tiesa, - pritarė Nathanas, - niekas mūsų įmonėje nenorėtų būti panašus į Ai. Jie, ko gero, pasikeistų. Kodėl nepapasakojai mums šios istorijos praeito klasės susitikimo metu? Ji būtų buvusi tokia naudinga.

- Taip, ši istorija iš tiesų padeda, ypač kai visi ją žino įmonėje - nepaisant to, ar tai būtų didelė įstaiga, ar smulkus šeimos verslas, - nes kolektyvas pasikeis tik tada, kai jame bus pakankamai žmonių, pasiryžusių keistis.

Ir Michaelis pridūrė:

- Pamatę, kokia naudinga buvo ši istorija, mes papasakojome ją kitoms įmonėms ir organizacijoms, su kuriomis bendradarbiaujame. Pasiūlėme jiems tapti jų „Naujuoju Sūriu“, t. y. naujais, dar geresniais jų verslo partneriais. Taigi mes dar ir praplėtėme savo verslą.

Jo žodžiai priminė Jessicai apie svarbius susitikimus ankstyvą rytą, taigi ji žvilgtelėjo į savo laikrodį ir tarė:

- Laikas man palikti šį Sūrio Sandėlį ir leistis į Naujo Sūrio paieškas.

Visi nusijuokė ir pradėjo skirstytis. Daugelis iš jų su malonumu būtų tęsę diskusiją, tačiau turėjo eiti. Kiekvienas atsisveikindamas ir vėl dėkojo Michaeliui už pasakojimą.

- Labai malonu, kad šis pasakojimas jums atrodo toks naudingas, tikiuosi, jog papasakosite jį ir kitiems, - atsisveikino Michaelis.

Pabaiga

Apie autorių

Spenceris Johnsonas, medicinos mokslų daktaras, plačiai pripažintas idėjinis lyderis, oratorius ir rašytojas, kurio pažiūros padėjo milijonams žmonių atrasti paprastas tiesas apie laimingesnį ir sėkmingesnį gyvenimą patiriant kaip galima mažiau streso.

Jis puikiai sugeba sudėtingus dalykus paaiškinti paprasta ir visiems suprantama kalba.

S. Johnsonas yra autorius ir bendraautorius tokių populiarių ir bestseleriais tapusių knygų, kaip „Kas paėmė mano sūrį?“ apie pokyčius darbe ir gyvenime, „Vadybininkas per vieną minutę“, kurią parašė kartu su legendiniu vadybos konsultantu, filosofijos mokslų daktaru Kennethu Blanchardu. Tai knyga, kuri iki šiol yra perkamiausių knygų apie verslą sąrašuose, ir kurioje aprašytas metodas tapo pasaulyje populiariausiu vadybos metodu.

Spenceris Johnsonas parašė ir dar daug kitų perkamiausių knygų, tokių kaip „Vertinga dovana“ - amžinai mėgstama knyga dovanojimui, „Taip ir ne“ - sprendimų vadovas, „Vertingos pasakos“ - populiarios knygos vaikams, ir dar penkios knygos iš „Vienos Minutės“ serijos: „Prekybininkas per minutę“, „Mama per minutę“, „Tėtis per minutę“, „Mokytojas per minutę“ ir „Viena minutė sau“.

S. Johnsonas studijavo psichologiją Pietų Kalifornijos universitete, kur įgijo bakalauro laipsnį; taip pat studijavo Karališkame chirurgų koledže Harvardo medicinos institute ir Mayo klinikoje, kur įgijo magistro laipsnį.

Rašytojo knygos dažnai aptarinėjamos žinia-sklaidoje, tokiose populiariose CNN televizijos laidose, kaip „The Today Show“, „Larry King Show“, gerai žinomuose leidiniuose „Time Magazine“, „Business Week“, „The New York Times“, „Wall Street Journal“, „USA Today“ ir kituose.

Spencerio Johnsono knygos yra išverstos į dvidešimt šešias pasaulio kalbas.